

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет
ім. М. І. Пирогова**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
навчально-методичної конференції**

**«СИНЕРГІЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ І ПОТРЕБ
РИНКУ ПРАЦІ: НОВІ ПІДХОДИ У
ВИЩІЙ ОСВІТІ»**

3 березня 2026 року

Вінниця – 2026

Синергія освітніх інновацій і потреб ринку праці: нові підходи у вищій освіті : зб. тез доп. навч.-метод. конф., Вінниця, 3 берез. 2026 р. / Вінниц. нац. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова. Вінниця, 2026. 828 с.

У збірнику матеріалів конференції представлено результати наукових досліджень та практичних напрацювань, присвячених актуальним питанням трансформації сучасної освіти (зокрема медичної) в умовах глобальної цифровізації. Висвітлено ключові аспекти інтеграції європейських стандартів у вітчизняний освітній простір; впровадження в освітній процес інноваційних технологій (ШІ, VR/AR, e-learning симуляційне навчання), інструментів гейміфікації. Розглянуто реалізацію інтердисциплінарних підходів та новітніх педагогічних стратегій, кращих освітніх практик у підготовку фахівців.

Особливу увагу приділено питанням формування професійних компетентностей, удосконаленню методів контролю знань; відповідності освітніх програм тенденціям розвитку вітчизняного та світового ринків праці; удосконаленню внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, а також дотриманню принципів академічної доброчесності як фундаменту якості освіти.

Видання розраховане на науковців, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів, здобувачів освіти, працівників медичної галузі, які цікавляться впровадженням інновацій у педагогічну практику.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Петрушенко В. В.**, д-р. мед. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мазур Г. М.**, в. о. начальника навчального відділу

Члени редакційної колегії:

Белов О. О., д-р. мед. наук, доцент., **Заїчко Н. В.**, д-р мед. наук, професор, **Назарчук О. А.**, д-р мед. наук, професор, **Орлова Н. М.**, д-р мед. наук, професор, **Пипа Л. В.**, д-р мед. наук, професор, **Поліщук С. С.**, д-р мед. наук, професор, **Пшук Н. Г.**, д-р мед. наук, професор, **Чорна В. В.**, д-р мед. наук, доцент, **Шінкарук-Диковицька М. М.**, д-р мед. наук, професор, **Браткова О. Ю.**, канд. мед. наук, доцент, **Гуцол В. В.**, канд. фарм. наук, доцент, **Михайлова І. В.**, канд. хім. наук, доцент, **Піліпонова В. В.**, канд. мед. наук, доцент, **Таран І. В.**, канд. мед. наук, доцент, **Якименко О. Г.**, канд. мед. наук, доцент

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

Шевчук Т. І., Хлєстова С. С., Горбатюк С. М., Климчук І. М. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Дидактичне забезпечення та інтеграція біологічних дисциплін у фахову підготовку бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Ерготерапія»* 540

Юрченко П. О., Качула С. О., Шкарупа В. М. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. *Інтердисциплінарність як основа формування у здобувача вищої медичної освіти комплексного бачення в медицині*..... 544

Яремина І. В., Паламар І. В., Байдюк І. А., Дерезюк А. В. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Особливості соціально-психологічної адаптації студентів молодших курсів ВНЗ до навчання в умовах воєнної реальності та дистанційного навчання*..... 546

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ТА ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ; СУЧАСНІ МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ І ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

Афанасюк О. І., Шмалій В. І., Маслюк Ю. Ю. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Особливості опрацювання практичних навичок на 6 курсі*..... 550

Бірецька Л. С. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Англомовна лексична компетентність аспірантів у контексті професійної підготовки*..... 554

Благун О. Д., Баліцька О. П., Дученко М. А. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Дуальна освіта у фармації - успішний крок до професійної діяльності майбутніх фахівців* 558

Кириченко Л. М., Бондарчук О. Б. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Клінічні кейси, як інструмент формування імунологічного мислення*..... 562

Браткова О. Ю., Сергета І. В., Шевчук Т. В., Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Виробнича практика майбутніх фахівців зі спеціальності “Громадське здоров’я” – важливий крок на шляху забезпечення потреб ринку праці у світлі запровадження освітніх інновацій* 564

Булько М. П. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. *Інтеграція теорії і практики у викладанні оперативної хірургії та клінічної анатомії студентам 6 курсу як чинник розвитку професійних компетентностей*..... 567

Васенко Т. Б., Гринчак Н. М., Спрут О. В. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Компетентнісний підхід та інноваційний контроль у викладанні медичної біології: від теорії до практики* 569

Формування професійних та загальних компетентностей; сучасні методи контролю знань і практичних навичок

УДК 378(477.44)

**Афанасюк О. І., канд. мед. наук, доцент
Шмалій В. І., канд. мед. наук, доцент
Маслюк Ю. Ю.**

Кафедра внутрішньої медицини № 3
Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова

ОСОБЛИВОСТІ ОПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК НА 6 КУРСІ

Сучасна підготовка майбутніх лікарів ґрунтується на удосконаленні практичних навичок, адже стає все більш принциповим саме «вміння», а не лише «знання», що потребує системного повторення та удосконалення навиків, які б базувались на актуальних науково обґрунтованих принципах [1]. Компетентності загалом поділяються на загальні (Soft Skills) та фахові (Hard Skills) компетентності [2].

Сучасний медичний ринок праці вимагає від професійних лікарів опанування соціальних навичок, які входять у поняття загальних компетентностей, і включають комунікацію з пацієнтом, його родичами, вміння бути гнучким при спілкуванні, вирішувати конфліктні ситуації, запобігати їм та знижувати рівень стресу. Важливим є вміння знаходити комплаєнс між лікарем та пацієнтом різних верств населення, різними соціальними потребами та будувати індивідуальний підхід до пацієнта. Вагомим є володіння психологічними прийомами, дотримуватись медичної етики та емпатії, що цінується так само, як і призначення діагностичних обстежень та лікування. Відповідно, оволодіння такими навичками значно підвищує конкурентоспроможність майбутніх лікарів, їх впевненість і, навіть, лідерські якості [3]. Для опанування такими навичками на 6 курсі використовуються клінічні задачі, в яких окрім скарг, об'єктивних даних, результатів обстежень

вказується соціальна роль пацієнта, проблемне питання або неправильне переконання пацієнта, яке вимагає від лікаря вміння аргументувати свої дії, призначення, що потребує володіння саме соціальними навичками. Для відпрацювання таких навичок здобувачі вищої освіти поділяються на три групи: пацієнт, лікар і спостерігач - фасилітатор. «Студент – лікар» відпрацьовує навичку спілкування, переконання, застосування психологічних прийомів, тим самим вчиться розв'язувати етичні проблеми, розвиваючи відповідальність та стресостійкість. «Студент-пацієнт» вчиться розуміти проблему, відчувати як певні почуття сорому, страху, болю можуть впливати на обґрунтування своїх міркувань та сприяти нечіткості висловлювань через власний досвід, що значно впливає розвитку емпатії до пацієнтів. «Студент-фасилітатор» аналізує наскільки був використаний медичний жаргон, термінологія у «студента-лікаря», що сприяє адаптації мовлення до рівня людини без медичної освіти, наскільки були порушені етичні норми спілкування, невербальні порушення кордонів пацієнта (занадто близька відстань до пацієнта, неприйнятний тон до ситуації, неуважне спілкування, відсутність активного слухання і т.д.). Крім того, «студент-фасилітатор» опрацьовує навички управління медичною командою, вирішення конфліктних ситуацій між лікарем і пацієнтом і між колегами. Важливою навичкою є формування тайм-менеджменту та відпрацювання регламенту зустрічі, проведення маніпуляції, а також аналіз ситуації з різних позицій. Після вирішення таких ситуаційних завдань, проводиться розбір та обговорення дій, висловлювання власних поглядів на вирішення проблемних питань, що сприяє подальшому обговоренню студентами самостійно даного завдання. Також, у завданнях враховані дані, які є принциповими при оцінюванні під час проведення державного кваліфікаційного іспиту.

Фахові (Hard Skills) компетентності включають проблемно-орієнтоване навчання, в якому головну роль відіграють клінічне аналітичне мислення та вміння знаходити причинно-наслідкові зв'язки розвитку захворювань, що включає інтерпретацію отриманих скарг, об'єктивних даних, результатів

лабораторних та інструментальних методів дослідження, вміння проводити маніпуляції, а також здатність працювати в команді, передавати професійну інформацію, комунікувати з колегами та дотримуватись алгоритмів допомоги. Опрацювання фахових компетентностей відбувається при розв'язуванні ситуаційних завдань, проведенні клінічних розборів пацієнтів, аналізі клінічних випадків, участі в консилиумах та патолого-анатомічних конференціях на базах клінічних лікарень. Одним із важливих етапів є обстеження пацієнтів у відділеннях лікарень. Однак із частими карантинними заходами, впровадженням зміни правового статусу пацієнта (отримання інформованої згоди на огляд студентом, право на захист персональних даних, небажання хворого на розголошення діагнозу в присутності студентів) така можливість, як працювати зі справжніми пацієнтами значно зменшилась. Ця проблема частково вирішена за рахунок можливості відпрацьовувати практичні навички в симуляційному тренінговому центрі із застосуванням високо-технологічних програм, манекенів, що дозволяють аналізувати зміни пацієнта в реальному часі.

З 2024 року система охорони здоров'я впроваджує цифровізацію медицини, що потребує від майбутніх лікарів вміння працювати в програмах, володіння цифровою грамотністю. Набування навичок з цієї галузі також можливе у тренінгових центрах. Крім того, на всіх рівнях медичної допомоги впроваджується телемедицина, яка потребує навиків роботи. Телемедицина є сучасним напрямком медицини, адже забезпечує доступність лікаря за умови великих відстаней, особливо в сільській місцевості, епідемій, певної важкості стану. Крім того, сприяє економії часу, витрат на проїзд, витрат на лікування, адже дозволяє контактувати з лікарем при ранній появі симптомів і початку вчасного лікування. На додаток, значно полегшує моніторинг виписки рецептів на препарати, оптимізує роботу лікарень, зменшуючи навантаження на одного лікаря [4].

Для студентів 6 курсу корисним є участь, разом із викладачем, в телемедичних консультаціях за згоди пацієнта, володіння навичками

передавати інформацію, інтерпретувати результати різних методів обстеження та аналізувати реальні клінічні випадки, розуміти логіку прийнятих рішень при виборі тактики ведення пацієнта чи призначених препаратів, особливо у коморбідних пацієнтів, навіть перебуваючи на дистанційному навчанні, що робить процес набуття компетентностей практично безперервним. Також існують платформи, які імітують реальний телемедичний прийом, широко впроваджуються гаджети, які допомагають стежити за перебігом захворювання на відстані та інтерпретувати дані з носних пристроїв. Впровадження у навчання такого виду роботи сприятиме набуванню не менш важливих фахових компетентностей.

Отже, саме на 6 курсі при опрацювання практичних навичок робиться акцент на самостійну роботу та вміння застосувати теоретичні знання на практиці. Навички комунікації є невіддільними від професійних знань лікування та тактики ведення пацієнта. Не менш важливим є вміння працювати з електронними програмами системи охорони здоров'я. Для набуття необхідних компетентностей важлива роль надається роботі в симуляційних тренінгових центрах. Саме такий вид підготовки здобувачів вищої медичної освіти дозволить їм успішно здати випускні іспити і з впевненістю розпочати самостійну професійну діяльність.

Список використаних джерел:

1. Козлова Ю. В., Трясак Н.С., Ляліна А. Ю. Значення компетентностей студента медичного вищого закладу освіти у науково-освітньому процесі з дисципліни «патофізіологія». *Медична освіта*. 2021. № 2. С. 87-93. Doi.org/10.11603/me.2414-5998.2021.2.12057.

2. Звягольська І., Полянська В., Дерев'янка Т. Діалектична єдність Hard skills та Soft skills в освітньому середовищі кафедр закладів вищої освіти. *Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії*. 2025. №25(2). С. 206-212. Doi.org/10.31718/2077-1096.25.2.206.

3. Лукаш Ю. М., Гришина О. С., Буряк, Н. В. (2024). Інноваційні підходи до формування soft skills у медичній освіті: освітній компонент «Я-бренд лікаря». *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. №7. Doi.org/10.57125/pedacademy.2024.06.29.07

4. Haleem A., Javaid M., Singh R.P., Suman R. Telemedicine for healthcare: Capabilities, features, barriers, and applications. *Sens Int*. 2021;2:100-117. Doi: 10.1016/j.sintl.2021.100117.

УДК 378.091:61:811.111

Бірецька Л. С., канд. пед. наук, доцент
Кафедра філології
Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова

АНГЛОМОВНА ЛЕКСИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ АСПІРАНТІВ У КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

У контексті сучасної філологічної освіти, зокрема в галузі лексикології, необхідність опановування англомовною лексичною компетентністю стає необхідною умовою для успішної співпраці у міжнародному науковому та професійному середовищі, особливо у сфері охорони здоров'я. Це, своєю чергою, вимагає від фахівців не лише володіння базовими мовними компетенціями, але й здатності вивчати, адаптувати та використовувати спеціальну лексику в межах певної галузі. З огляду на те що англійська мова є домінантною в міжнародному науковому та клінічному дискурсі, аспірантам медичних закладів вищої освіти необхідно не лише освоювати загальні мовні одиниці, але й засвоювати складні системи специфічної лексики, що забезпечує наукові та клінічні дослідження в міжнародному контексті.

Визначення лексичної компетентності в рамках іноземної лексикології передбачає здатність здобувача не лише володіти активним та пасивним словниковим запасом, але й використовувати його в адекватних контекстах, що є особливо важливим у науковій та клінічній діяльності. Проблематика